

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus
Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat De Sacramentis, & Censuris

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Quæstio X. De Sigillo Confessionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40650

Sed Lug. melius respondet, hoc pendere ex verbis, quibus facultas petitur, & conceditur; Si enim Titius Sacerdos dicat Superiori, Unus ex tuis subditis petit facultatem, ut a suo confessario a reservatis absolvatur, & Superior respondeat, Placet, sine dubio poterit pro seipso hac facultate uti; Quod si dixerit Superiori, Rogo te, ut des mihi facultatem absolvendi a reservatis unum ex subditis tuis, non poterit certe ea uti pro seipso, cum non possit ipse seipsum absolvere.

X. Quæritur ultimo; An facultas concessa ad absolvendum aliquem a reservatis pro hac vice, extendatur ad absolvendum illum etiam a reservatis commissis post facultatem obtentam?

Respondent affirmative Bonac., Præpositus, Dian. part. 4. tract. 4. resol. 109. Sed Azorius negat. Verius videtur dicendum cum Lug. loc. citat., hoc etiam pendere ex modo concessionis;

Si enim conceditur, ut pro una vice possit poenitens eligere sibi confessarium, a quo a reservatis absolvatur, procul dubio poterit absolvi etiam a reservatis commissis post concessionem; secus vero si conceditur facultas absolvendi pro hac vice Titium a reservatis commissis. Brevitas, quam prosequimur, non patitur, ut de casibus reservatis in particulari quæstionem instituamus. Qui de iis aliquid scire cupit, consulat Tamburinum, non quidem in Methodo expeditæ confessionis, sed in Tractatu de Sacramentis, ubi lib. 5. de Poenitentia, ubi abunde disputat de casibus reservatis Archiepiscopo in tabella Diœcesis Panormitanæ, (qui plerumque affines sunt iis, qui in aliis diœcesibus solent in tabella Episcopo reservari) necnon de reservatis in particulari pro Religiosis universim, & in specie de reservatis in Societate Jesu.

Q U Æ S T I O X.

De Sigillo Confessionis.

Quærendum primo: Quænam sit obligatio hujus Sigilli? Secundo, quænam ejus materia? Tertio, quos obliget? Quarto, num possit aliquando confessarius uti secreto in confessione habito?

ARTICULUS I.

De obligatione Sigilli Sacramentalis.

- I. Ex omni, & sola confessione Sacramentali oritur obligatio hujus sigilli.
- II. Si quis ad Confessarium accedit, sed non animo confitendi Sacramentaliter, non inducitur isthæc obligatio; Sicut neque quando error est juris, non facti.
- III. Etiam confessio, qua per accidens

non ordinatur ad absolutionem, trahit obligationem sigilli.

- IV. Sigilli violator tria peccata committit, contra justitiam, contra fidelitatem, & contra reverentiam Sacramento debitam, ratione cuius non datur in eo materia parvitas.
- V. Orbe universo periclitante sigillum frangi non potest.
- VI. Quænam sint pena imposita adversus Violatorem Sigilli?

I. **D**icitur sigillum confessionis obligatio non revelandi, quæ in confessione audita sunt.

Quæritur primo; Ex quam confessione talis obligatio oriatur?

Respondeo, ex omni, & sola confessione Sacramentali; Dicitur autem confessio Sacramentalis, quam pœnitens bona fide facit ei, quem putat esse Sacerdotem, ad absolutionem recipiendam; etiamsi deinde absolutionem non recipiat, vel ob suam indispositionem, vel ex defectu potestatis in audiente, vel ob aliam causam. Ita Con., Henr., Suar., disp. 33., & alii communiter.

Quare obligat sigillum primo, si Titius confiteatur Cajo fingenti se esse Sacerdotem. Secundo si idem confiteatur Antonio Sacerdoti, a quo non absolvatur, vel quia non vult proximam occasionem peccandi vitare, vel quia non accessit cum debito dolore, & examine ad Sacramentum recipiendum; vel quia habet reservatum, a quo non potest ab Antonio absolvi, vel quia non vult illum absolvere quacumque de causa.

II. Contra vero Sigillum hoc non obligat, Primo, si Titius ad confessionem accedat, non animo se accusandi, sed animo confessorem pervertendi, vel illum liberius injuriandi. Secundo, si Titius velit aliquod secreto teneri ab Antonio, dicatque illud revelare sub sigillo confessionis, & hac de causa flexis genibus præmitat, confiteor; In hoc enim casu, licet Antonius ad sigillum naturale obligetur, seu ad servandum secretum juxta obligationem ortam a jure naturæ; non obligabitur tamen ad Sigillum Sacramentale; cum communicatio secreti non ordinetur ad Sacramentum recipiendum. Ita communiter Doctores apud Laym. Tertio, si Titius confiteatur Laico, quem scit esse laicum, putans laicum etiam ad

sigillum Sacramentale teneri. Cajus laicus tenetur quidem ad secretum naturale, non vero ad Sacramentale; quia error hic pœnitentis, cum sit error juris, non refundit in laicum ullam obligationem; supponitur enim omnibus notum, confessionem non esse faciendam laico.

Neque dicas; Confessio facta laico, quem pœnitens putabat Sacerdotem, obligat ad sigillum; quia ex intentione pœnitentis ea confessio est Sacramentalis; ergo etiam confessio facta laico, quem pœnitens scit esse laicum, si pariter sit Sacramentalis, ex intentione pœnitentis, obligat ad sigillum.

Nam cum Suar. disp. 33., confesso antecedente, nego consequentiam; Disparitas est, quia in primo casu habetur tantum error facti; in secundo error juris; In primo casu error pœnitentis cum sit circa factum, (videlicet, an revera Cajus sit Sacerdos) quod non tenetur pœnitens scire, deceptio est invincibilis, & ideo urget secretum confessionis; In secundo casu error est circa jus (videlicet, an laicus possit absolvere) cum autem teneatur pœnitens scire, solum Sacerdotem posse absolvere, talis error, quia soli pœnitenti imputatur, non debet ullam obligationem inducere in laicum.

III. Rogabis; An obliget sigillum confessionis, quando Titius accedit absque proposito recipiendi absolutionem, eo quod sciat, se non habere propositum emendationis, & sine illo non posse absolvi?

Respondeo cum Suar. sect. 2. Cajet., D. Th., & aliis communiter affirmative; quia hujusmodi esset confessio inchoata, dummodo non fiat per jocum: Et idem dicas de eo, qui malitiose faceret confessionem non integram materialiter, sciens novum Sacriligium committere, dummodo il-

lam

lam faciat; vel ut pareat aliquo modo præcepto Ecclesiæ, vel ut curetur, & consulat animæ suæ.

Neque dicas, in tali casu confessionem non ordinari ad absolutionem; ergo non inducere obligationem sigilli.

Nam distinguo antecedens; non ordinatur per se, concedo, per accidens, nego antecedens, & consequentiam: Est enim accusatio ex natura sua ordinata ad absolutionem, in quantum illa eadem confessio, accedente proposito emendationis, esset sufficiens ad absolutionem recipiendam; Quod non habetur in confessione facta per jocum.

IV. Quæritur secundo; unde oriatur obligatio hujus sigilli?

Respondeo, oriri, tum ex iustitia, qua tenemur proximi peccata non revelare, ne illum infamemus; tum ex fidelitate; Etenim ex quodam veluti pacto inito inter audientem, & confitentem, tenetur Confessarius secretum non revelare; tum demum ex ipsa præcipue institutione hujus Sacramenti; Unde istam obligationem inductam esse jure divino, non humano, tenent communiter Doctores apud Vasq. quæst. 93. art. 4.; Et colligitur tum ex traditione, & praxi Ecclesiæ; tum etiam quia obligatio tacendi etiam cum periculo totius Reipublicæ superat facultatem legis humane.

Ex dictis sequitur, Violatorem sigilli tria peccata committere; Primum contra iustitiam; Secundum contra fidelitatem; Tertium contra reverentiam debitam Sacramento. Hoc tertium semper erit mortale Sacrilegium, quia materia sigilli parvitatem non habet, ex omnium fere sententia apud Dian. part. 5. tract. 5. resol. 8.: contra iustitiam, & contra fidelitatem sunt venialia, quando infamia, vel infidelitas est in re levi; Quod si sint

in re gravi, sunt etiam mortalia, cum obligatione restitutionis famæ, & damni secuti.

V. Quæritur tertio; Quanta sit sigilli obligatio?

Respondeo, esse tantam, ut in nullo prorsus casu, sive publico, sive privato, sive Confessarii, sive ipsius pœnitentis, liceat audita in confessione revelare, nisi ex ejusdem pœnitentis expresso, liberoque consensu; qui scilicet non dolo, non minis, nec metu reverentia extorqueatur. Unde fit, ut si periclitante Republica, & Orbe universo, a Judice ipso de peccato per confessionem cognito interrogaris, possis cum juramento negare, te illud audivisse; cum pœnitens non tibi, sed Ministro Christi illud dixerit; Atque adeo hoc ipsum jurare potes, Te sine ulla restrictione mentali id asserere. Ita communiter Doctores apud Lug. num. 73. fusc. cum Suar. disp. 33. sect. 2., & Dian. part. 5. tract. 11. resol. 43. contra Gabriel., & Altisiodoren., qui videntur dicere, posse Confessarium, ne sit perjurus, confessionem revelare.

Quod si aliquando putetur pergratum fore pœnitenti, sigillum referre, non proinde id licet sine expresso ejus consensu; quia adhuc confessio redderetur odiosa fidelibus, si liceret interpretari in hoc mentem pœnitentis; Unde non cessat in tali casu finis legis. Verum tamen est, quod si pœnitens incipiat post confessionem loqui de dictis in confessione, tunc facultatem expresso facto concederet, quod æquipollet actuali concessioni; Unde posset Confessarius prosequi sermonem; quia pœnitentem incipere, est expressa concessio facta Confessario prosequendi. Potest etiam Confessarius statim post absolutionem de auditis in confessione loqui cum pœnitente; quia tunc moraliter judicatur durare eadem confessio. Imo Malder., Lug.,

Lug., & Præposit. apud Tambur. cap. 8. putant, in aliis confessionibus etiam licere; tum quia huiusmodi loquutio esset intra forum Sacramentale; tum etiam quia ea est praxis Confessariorum etiam timoratorum, dum adest rationabilis causa; Verbi gratia, quando pœnitens in secunda confessione aliquatenus tangit ea, de quibus se accusavit in prima.

VI. Quæritur ultimo; Quibusnam pœnis subjaceat violator sigilli?

Respondeo, ipso facto nullam pœnam incurri; Nam in Cap. *Omnis uiriusque sexus* dicitur, debere violator sigilli deponi a Sacerdotio, & in arctum Monasterium detrudi; quæ pœnæ non nisi post sententiam Judicis incurruntur; Judex autem Ecclesiasticus, non secularis de hoc crimine judicare debet: Et Inquisitores tunc solum de hoc delicto cognoscunt, quando quis violaret sigillum cum errore circa fidem, verbi gratia, putans id sibi licere, aut aliter de Sacramento sentiens; secus vero procedere non possunt, ut docent communiter cum Molfes; cum non sint suspecti de fide, qui sigillum violant. Præterea in Cap. *Sacerdos de Pœnit.* dist. 6. dicitur, quod fractor sigilli cogatur ad perpetuo, & ignominiose peregrinandum; Hæc autem pœna in cap. dicto *Omnis uiriusque sexus* commutata est in detractionem in arctum Monasterium; Quæ tamen pœna solum decreta est in Sacerdotem violatorem sigilli, non vero in alios, videlicet in interpretes, &c., isti enim si sigillum violarent, pœna extraordinaria pro qualitate delicti puniendi essent. Demum putavit Majol. propter hoc delictum irregularitatem incurri; sed negat Suar. disp. 33. sect. 8.

ARTICULUS II.

De Materia Sigilli Sacramentalis.

- I. Sub sigillum cadunt quæcumque in confessione audiuntur, ita ut odiosam redderent confessionem, si revelarentur.
- II. Num etiam virtutes pœnitentis, aut revelationes, & alia huiusmodi sub sigillum cadant?
- III. Etiam peccata complicit, & que sunt obiectum proprii peccati, cadunt sub sigillum; Probabiliter tamen hæc de consensu pœnitentis aliquando revelari possunt.
- IV. Cadit pariter sub sigillum id, de quo dubitas, an in confessione audieris; & quod pœnitens confitetur, putando esse peccatum.
- V. Num cadant sub sigillum defectus pœnitentis, qui videntur potius, quam audiuntur in confessione?
- VI. Quomodo se gerat Confessarius, si interrogetur, an absolvet publicam aliquam meretricem? & an possit dare illi schedulam Confessionis?
- VII. Quandonam sigillum violat, qui de auditis in confessione loquitur nullam personam nominando?

I. **E**st materia huius sigilli quodcumque teneri debet secretum, ne confessio reddatur odiosa. Et primo materia huius sigilli sunt omnia mortalia, tam in genere, quam in specie.

Secundo etiam venialia in specie; Unde non potest sine violatione sigilli Confessarius dicere, quod pœnitens confessus sit, verbi gratia, verba otiosa. Potest tamen dicere, quod confessus sit venialia in genere; quia non esset hoc revelare ullum secretum, sed esset dicere, quod ille Sacramentum pœnitentiæ receperit, in quo

quo aliquod veniale ad minimum ab-
solvi debet. Ita communiter cum Suar.
disp. 33. sect. 3. : Secus vero si dice-
ret, quod confessus sit peccata venia-
lia graviora, aut plene deliberata; sic-
uti etiam sigillum violatur, si reve-
letur pœnitentia gravis imposita; Est
autem pœnitentia gravis ex Dian. part.
5. tract. 11. resol. 31. Corona Beata
Virginis, non vero unum Miserere.
Violatur etiam sigillum, si Confessa-
rius dicat, Titium confessum esse sibi
venialia, quando ex hoc modo lo-
quendi devenitur in suspicionem, quod
alii pœnitentes confessi sint mortalia;
sicut etiam quando Titius ægre fert
ab aliis sciri, quod suum Confessa-
rium deseruerit, &c.

Tertio cadunt sub sigillum peccata
publica audita in confessione; unde
de homine damnato ad supplicium
propter publica homicidia, & furta
non potest Confessarius dicere, quod
ea cum dolore sibi confessus sit: Ca-
terum si Confessarius ea aliunde no-
vit, potest de iis loqui, & ea notitia
extra Sacramentum uti, dummodo
nullum pariat scandalum, nec notitia
Sacramentali juretur ad loquendum;
ut communiter docent cum D. Th.
quæst. 11. art. 5. : Quare si Parochus
statuit Titium publicum usurarium, aut
concubinarium arcere a communio-
ne, etiam si Titius ad hoc cavendum
illi confiteatur, potest Parochus pro-
sequi, & illum a communione arce-
re, quia nullum adesset scandalum;
cum supponatur esse publicus usura-
rius, aut concubinarius; Ita Laym.
cap. 14. num. 3. Alenf., & alii.

Quarto circumstantia tam mutan-
tes, quam non mutantes speciem, &
ea omnia, quæ quamvis ex se non sint
peccata, dicuntur tamen in confes-
sione præcise ad magis declaranda pec-
cata.

Idem dicas de iis, quæ quamvis
ex se non sint peccata, in confes-
sione

ne tamen a pœnitente dicuntur ut ne-
cessaria, vel utilia ad explicandum
suum peccatum, etiam si utilia non
sint: Etenim cum pœnitens sæpe ne-
sciat discernere, quænam sint necessa-
ria ad proprium peccatum explican-
dum, redderetur odiosa confessio, si
posset confessarius revelare, quæ in-
utiliter dicta sunt a pœnitente putan-
te, quod debeat ea exponere. Quare
si pœnitens dicat, verbi gratia, se ef-
se conjugatum, Gubernatorem Civi-
tatis, divitem, &c. quæ supponuntur
omnibus nota, non censetur gravari,
si confessarius ea revelet, quamvis per
accidens ea laterent confessarium; se-
cus vero, si dicat se esse spurium,
irregularem ex defectu lenitatis, &c.

II. Hinc infertur, quid dicendum,
An sub sigillum cadant virtutes, re-
velationes, aliæque gratiæ in confes-
sione manifestatæ? Respondendum, eas
cadere sub sigillum, si manifestentur
ad melius declarandum aliquod pec-
catum, puta ingratiitudinis, inconstan-
tiæ, &c.; quia sunt, saltem in obli-
quo, materia confessionis: secus ve-
ro si dicantur ad manifestandum con-
fessario statum conscientiæ, ut ab eo
melius dirigi possit; quia tunc cum
non sint materia confessionis, perti-
nent solum ad sigillum naturale, non
Sacramentale. Ita Dian. part. 5. tract.
11. resol. 30., & Lug. loc. citat. con-
tra Sâ, Navar., Henr., Bonac. apud
eundem Lug., qui dicunt, non esse
materiam sigilli, cum non sint pecca-
ta.

III. Quinto, sub sigillum cadunt
peccata complicis, quæ sine expressa
licentia pœnitentis revelari non pos-
sunt; sicut nec objectum proprii pec-
cati, verbi gratia, si filius confiteatur
dedisse venenum matri gravide ex pra-
vo concubitu; quamvis enim mater
non sit complex peccati filii, non pot-
est tamen revelari peccatum matris,
quod est objectum peccati filii. Immo
Vasq.

Vasq. quaest. 93. art. 4. dub. 5. putat, non posse pœnitentem dare licentiam confessario revelandi peccata complicis, quæ in confessione dicuntur, quia quamvis pœnitens possit cedere juri suo, non potest tamen cedere juri Sacramenti, quod postulat secretum etiam peccatorum complicis. Verum quia Sacramentum postulat secretum dumtaxat in favorem pœnitentis; ideo Suar. cum aliis communiter probabilius docet, posse a pœnitente dari facultatem confessario revelandi peccatum complicis; præsertim cum possit illud confessario extra confessionem aperire. Imo aliquando ex charitate tenetur; si scilicet complex sit monendus, & corrigendus ad vitandum publicum malum, quamvis raro accidat talis casus, ut non possit alia aptiori via his malis occurri: Sicut rarissime etiam accidit, ut teneatur pœnitens dare confessario facultatem revelandi propria peccata; sicuti si Parochus conliteatur, se nunquam habuisse intentionem baptizandi parvulos, tenetur dare facultatem aperiendi hoc peccatum, quantum satis est ad vitandum publicum hoc gravissimum damnum; nec hoc esset contra jus Sacramenti postulantis secretum; quia in his casibus pœnitens loqueretur extra confessionem.

IV. Demum cadit sub sigillum peccatum, de quo dubitas, an audieris in confessione; quia ne molesta sit confessio, præsumendum est pro sigillo, quamvis videatur possessio stare pro libertate loquendi. Ita Bonac. disp. 5. quaest. 6. sect. 5., Suar. disput. 33. sect. 4.: Et idem dicas de iis, quæ non sunt vera peccata, sed confitentur a pœnitente, putando, quod sint peccata, ut docet Lug. loc. citat.

V. Quæritur tamen primo; An peccata, & defectus, qui videntur, & cognoscuntur potius, quam audiantur in confessione, cadant sub sigillum?

Verbi gratia, si percipiatur ex modo loquendi pœnitens esse blasphemus, rudis, scrupulosus, morosus, impertinentis confessarium molestare; imo si ipsum confessarium objurget, &c.

Respondet Lug. disp. 23. sect. 3. cum Navar. negative; & doctrinam hanc communem vocat Dian. part. 5. tract. 11. resol. 50.; Consilium tamen dat cum Con. confessariis, ut ab iis abstineant: Ratio ex Lug. est, quia hæc videt, & percipit potius confessarius, quam audit. Unde sicut quæ ex se patent, non dicuntur vi confessionis percipi; ita nec cadunt sub sigillum. Verum Granad., Tambur., & alii docent cadere sub sigillum; quia istorum manifestatio odiosam reddit confessionem. Equidem censeo, quod etiam Tambur. permittit, licitum esse manifestare, quod pœnitens, verbi gratia, sit blasphemus, aut indoctus, quando hi defectus sunt passim obvii, & per accidens confessarium latent, ut supra dixeram: licitum pariter est manifestare contumelias, & blasphemias contra confessarium prolatas a pœnitente in confessione; quia hæc non sunt confessio peccatorum, nec pertinent ad confessionem.

VI. Quæritur secundo; An sigillum frangat, qui diceret, se non absolvisse meretricem illam publicam?

Respondeo, sine dubio frangere. Quia tamen, si diceret, eam absolvisse, scandalum etiam pareret, idcirco in his casibus, si interrogetur confessarius, debet dumtaxat dicere, se functum esse officio suo. Nam si dicat, pœnitentem non confessum esse peccata etiam publice nota, ostendit, illum esse sacrilegum, quatenus non manifestat in confessione sua peccata; sin dicat, illa confessum esse, revelat confessionem; Unde abstinere debet ab omni alia responsione, & generalibus verbis dicere, Statim oblivisci omnia, quæ in confessione audit; A-

liquando tamen expedit pœnitentem laudare, ne ipsa taciturnitas indicium det de peccatis confessis.

Hinc solvitur dubium illud, An meretrici, verbi gratia, petenti schedulam confessionis ea danda sit a confessario; quia ceteroqui ostenderet, illam non absolvisse?

Respondeo cum de Lug. disp. 13. num. 87., non debere confessarium schedulam illi dare; quia cum vere non sit confessa, ne inchoate quidem, non meretur, quod confessarius det schedulam confessionis; Et quamvis hinc inferatur ab aliis, quod absolutio sit illi denegata, hoc tamen non habetur ex ulla actione confessarii, nec ex omissione indebita; Unde non censetur confessarius frangere sigillum; Ita etiam Bonac. apud Tambur. contra Con., Fagund., Dian. part. 5. tract. 11. resol. 22., qui putant debere dari confessionis testimonium petentibus, ne reveletur eorum indispositio; quia confessarius tantum testaretur confessionem factam a pœnitente, non vero absolutionem, quæ non est data.

VII. Quæritur tertio; An frangat sigillum, qui loquitur de auditis in confessione, nullam personam notando?

Respondeo, ab his collocationibus esse abstinendum; quia periculum sæpe est, ne finistre de aliquo, vel de aliqua communitate sentiantur, & aliquando adest scandalum: Quod si utrumque absit, non est contra sigillum; cum enim ab omnibus sciatur, quod in magna Republica sint peccata cujusvis generis, non frangit sigillum, nec reddit odiosam confessionem, qui diceret, verbi gratia, aliquando audivisse in confessione, qui se de adulterio accusaret: Quod si de aliqua communitate, vel de Religioso aliquo cœtu, id revelaretur, certe frangeretur sigillum, & redderetur odiosa confessio, quia quilibet est pars magna parvæ communitatis.

Pars VI.

ARTICULUS III.

Quoniam obliget Sigillum?

- I. Omnes, ad quos quomodocumq; pervenit notitia confessionis Sacramentalis, hoc sigillo ligantur.
- II. Num etiam ille, cui confessarius de licentia Pœnitentis peccatum revelavit?
- III. Nam pariter is, qui chartam reperit, in qua est scripta confessio?
- IV. An teneatur Superior ad sigillum, quando ab eo petitur extra confessionem facultas, ut possit quis a reservatis absolvi?
- V. Quid de Consiliario, a quo petitur consilium in ordine ad confessionem?

I. **C**ertum est, præter Confessarium, obligari ad sigillum omnes alios, ad quos Sacramentalis Confessionis notitia mediate, vel immediate, juste, vel injuste pervenit; Hoc enim spectat ad reverentiam Sacramento debitam, ut docent communiter Doctores apud Laym. cap. 74. num. 16. Quare obligatur Primo Interpretes; Secundo aditantes, si casu, vel de industria (quod sine gravi peccato non fit) contentis peccata audierint; Tertio laicus, qui pro Sacerdote habetur; Quarto omnes, quibus aliquod sacrilege revelatum est; unde de hoc inter se colloqui non possunt.

II. Quæritur tamen primo; An teneatur ad sigillum is, cui Confessarius non sacrilege, sed de licentia pœnitentis aliquod peccatum revelavit?

Respondeo, Navar., Adrian., & alios affirmare. Negat vero cum aliis Con. disp. 3. dub. 3., quia Confessarius in tali casu gerit vices pœnitentis; Quare sicut si pœnitens manifestet Titio extra confessionem peccatum, Titius non tenetur ad sigillum; ita nec si a Confessario manifestetur

B b   Ti

Titio peccatum de licentia pœnitentis.

Censeo equidem, quod si Confessarius manifestet Titio peccata de licentia pœnitentis ob causas ad confessionem spectantes, puta ad remedium, vel consilium, teneatur ad sigillum Titius, quia talis notitia reductivè est sacramentalis; Secus vero si manifestet ob causas ad confessionem non pertinentes.

III. Quæritur secundo; An qui reperit chartam, in qua scripta sunt peccata in confessione dicenda, teneatur ad sigillum?

Respondent affirmative Fagund., Dian. Navar. apud Lug. disp. 23. sect. 2., quia ibi habetur confessio inchoata. Negant probabilius Suar., Henr., & idem Lug.; quia sigillum oritur solum ex confessione; talis autem scriptura non est confessio, sed materia confessionis preparata, ut facilius fiat confessio: Advertit tamen Lug., in aliquibus casibus sine dubio inspectorem chartæ obligari ad sigillum; Primo, si quis legeret epistolam, qua quis petit a Superiore facultatem, ut possit ab inferiore absolvi ab aliquo reservato, teneretur ad sigillum; non secus ac qui audiret subdium petentem a Superiore hanc facultatem. Secundo, si mutus, verbi gratia, per scripturam præsentis Sacerdoti confiteretur, & hanc Titius casu legeret, teneretur hic ad sigillum, quia cum talis scriptura substituatur voci pœnitentis, est vera confessio. Imo probabile est per eundem Lug., quod si quis chartam inveniat in confessionario, teneatur pariter ad sigillum, quia talis charta videtur esse confessio ibi manens.

IV. Quæritur tertio; An teneatur ad sigillum Superior, ad quem vel subditus ipse, vel Confessarius nomine subditi recurrit pro facultate necessaria ad absolutionem a reservatis?

Respondeo, Con., Henr., Vasq., Pal. negare; quia præsumitur pœnitens velle ab obligatione sigilli evocare, quæ vult extra confessionem tractare cum Superiore. Sed probabilius affirmant Lugo sect. 3., Suar. sect. 4., Dian. part. 5. tract. 11. resol. 12.; quia talis notitia vel formaliter, vel reductivè est sacramentalis; Nam si facultas petitur ab ipsomet subdito, eo ipso petitur ut necessaria ad absolutionem sacramentalem; Si vero petitur a Confessario nomine pœnitentis, petitur ex notitia habita per confessionem saltem inchoatam, & consequenter in utroque casu pertinet talis notitia a Superiore habita ad confessionem sacramentalem. Hic autem Dian., & Suar. advertunt, quod Confessarius petens a Superiore veniam absolvendi aliquem a reservatis nullo pacto debeat explicare personam pœnitentis, nec ita explicare casum, ut Superior venire possit in notitiam pœnitentis; Nec Superior potest curiose inquirere cum periculo veniendi in notitiam illius.

V. Ex data doctrina sequitur juxta Suar., Dian., & alios, quod etiam teneatur ad sigillum is, a quo de licentia pœnitentis petitur consilium; Quamvis Vasq., Marat., Hurt., & alii apud Dian. resol. 11. putent, tantum teneri secreto naturali: Addo, Medin., Fagund., & Dian. resol. 44. putare, etiam ad sigillum teneri consiliarium, a quo ante confessionem petitur consilium in ordine ad confessionem faciendam, sive cum illo eodem, sive cum alio. Suar. tamen, Henr., & alii putant, hunc teneri solum ad sigillum naturale; quia ab illo, tamquam amico, non tamquam Confessario consilium petitur, etiam in ordine ad confessionem faciendam.

ARTICULUS IV.

An possit aliquando Confessarius uti
notitia habita in Confessione ?

- I. *Usum talis notitia in ordine ad externam gubernationem olim vetuit Clem. VIII. ; & prius Nostri veterat P. Claudius ; ac demum Innoc. XI. thesim hac de re loquentem damnavit .*
- II. *Quinam usus notitia ex confessione acquisita sit licitus ?*
- III. *Illicitus est universim usus ille , qui reddit confessionem odiosam , atque adeo est cum gravamine poenitentis .*
- IV. *Quid si mors imminet Confessario , nisi tali notitia utatur cum aliqua suspicione , quod ex confessione ea sit acquisita ?*
- V. *Explicatur triplex genus actionum , quas potest Confessarius exercere vi notitia habita in confessione cum gravamine poenitentis .*
- VI. *Illicite sunt actiones , quae inferunt poenitenti gravamen quodcumque ; esto multo majus levamen ex eis habeat .*
- VII. *Confessarius vocatus ad confessionem audiendam ab eo , a quo in praeiterita confessione scandalum passus est , num possit renuere ?*
- VIII. *Num possit Confessarius loqui cum poenitente aliquando de auditis in confessione ad corrigendum aliquem errorem in ea commissum , petita , & non obtenta ab illo facultate loquendi ?*

I. **C**lem. VIII. in motu proprio anno 1594. praecipit tam Superioribus regularibus, quam Confessariis, qui postea ad Superioratus gradum fuerint promoti, ne ex notitia, quam de aliorum peccatis in confessione habuerunt, ad exteriorem guber-

nationem utantur . Idem his verbis praeeperat Nostri Claudius Aquaviva anno 1590. dicens : *Tametsi non desint Doctores, qui sentiant, salvo Sacramentalis confessionis sigillo, iustis de causis licere nonnunquam Confessario (cum id fieri potest sine ulla revelata confessionis suspicione) uti extra confessionem notitia in confessione habita ; Nostros tamen eam doctrinam sequi non judicamus : Unde ita prorsus in omnibus casibus Nostri se gerant , ac si in Confessione nihil penitus audivissent .* Demum Innoc. XI. anno 1682. damnavit propositionem illam, quae dicebat : *Scientia ex confessione acquisita uti licet , modo fiat sine directa , aut indirecta revelatione , & gravamine poenitentis , nisi aliud multo majus ex non usu sequatur , in cuius comparatione prius merito condemnatur .* His praemissis

II. Certum est, omnem omnino usum notitiae ex confessione acquisitae neque jure naturali, neque divino positivo, neque Ecclesiastico prohiberi . Quandoquidem possum ex notitia per confessionem habita moveri ad orandum Deum pro poenitente , ad gratias Deo agendas pro sua misericordia erga illum , & erga me, ad mihi praecavendum circa aliquod periculum five animi, five corporis , ad operam aliis ferendam, ne in idem periculum labantur ; & sic in aliis rebus, in quibus nulla habetur suspicio revelandi confessionem neque directe, neque indirecte , & nullum inferitur gravamen poenitentibus . Dabium proinde est, An possim ea notitia uti, quando sine revelatione Confessionis possum vel mihi consulere, verbi gratia, non bibendo Calicem, in quo scio ex confessione mihi paratum esse venenum, si alii suspicentur, id ex confessione mihi fuisse notum ; Vel consulere bono ipsius poenitentis, verbi gratia, non dando illi Parochiam,

vel suffragium ad illud munus, quo illum esse vel indignum, vel abusu- rum scio ex iis, quæ mihi in confes- sione aperuit; vel in aliis similibus casibus.

Nonnulli apud Th. Sanch. lib. 3. de Matrim. disp. 16. quæst. 1. docue- runt; Primo posse Prælatum amove- re ab officio Titium, quem ex con- fessione cognovit non recte fungi of- ficio suo, quando nemo præter ipsum Titium suspicatur, amotionem hanc ab officio fieri dependenter a notitia confessionis. Secundo, Confessarium posse negare Titio suffragium secre- tum ad prælaturam, si ex confessione sciat, illum esse indignum. Tertio, Parochum posse negare Eucharistiam occulte illam petenti, si ex confes- sione noscat, esse in statu peccati mor- talis; necnon negare assistentiam ali- cui Matrimonio, quando ex confes- sione cognovit contrahi cum impedi- mento dirimente; Et Episcopum ne- gare Ordines Sacros ei, quem ex confessione cognovit irregularem. Ra- tio doctrinæ est, quia in his casibus non revelaretur secretum confesio- nis; Nam solus ille, qui ea peccata confessus est, posset suspicari sibi ob peccata commissa, hoc, vel illud ne- gari; Atqui respectu ipsius res in con- fessione dictæ non sunt secretæ, cum ipsemet eas dixerit; ergo sine reve- latione secreti, & violatione figilli ta- les actiones exerceri possunt.

III. Verum nullatenus licere hujus- modi actiones, docent communiter Doctores cum eodem Sanch. loc. ci- tat., & constat ex prohibitionibus ad- ductis. Ratio est, quia non solum re- velatio secreti est prohibita, sed etiam quodcumque redderet confessionem odiosam; Atqui si scirent homines, hujusmodi opiniones esse probabiles, eo ipso redderetur odiosa confessio, & multi dimidiatam eam facerent, si nosset, periculum hujusmodi sibi

imminere ex integritate confessionis; ergo hujusmodi opiniones non sunt ullo pacto sequendæ.

Confirmatur, quia sigillum confes- sionis non solum obligat ad non re- velandum aliis crimen pœnitentis, sed etiam ad non objiciendum illi, aut exprobrandum verbo, aut facto suum peccatum: Quæ autem major expro- bratio, quam amovere illum tamquam indignum ab officio, negare suffra- gium, aut Ordines Sacros, aut assi- stentiam debitam matrimonio, &c.? Quare illæ solum actiones ortæ ex no- titia Sacramentali sunt permittæ, quæ nullum ex se gravamen afferunt pœni- tenti; quæ vero gravamen afferunt, non permittuntur: Hinc si ex confes- sione sciam, verbi gratia, Sortem, cui soleo confiteri, esse Sacerdotem fictum, & gravaretur, si non amplius illi confiterer, debeo apparenter illi confiteri, & confessionem meam ve- ram alteri facere, ut docet Lug. num. 105. : Estto Sanch. loc. citat., Gra- nad., Fagund. putent, in tali casu non esse rationabiliter invitum Sor- tem, si quæsito colore non amplius illi confiterer; Et eodem modo non esse rationabiliter invitum famulum, si Dominus sciens ex confessione esse furacem, non dat illi amplius pecu- niam expendendam citra periculum revelationis confessionis; cui tamen sententiæ non subscribo.

IV. Pariter, si ex confessione Sor- tis sciam, parari mihi insidias, & in Calice, verbi gratia, propinari ve- nenum, puto cum Lug. num. 100., Suar. sect. 3., & aliis communiter, non posse me sine licentia Sortis om- mittere Sacrum, quando ex omis- sione Sacri focii criminis suspicarentur peccatum a Sorte confessum: Contra- rium tamen tenet Perez disp. 44. sect. 13.; quia Sacerdos faciendo id, ex alio prætextu, nullo modo revelaret confessionem; Unde posset fugere a
etiã

etiãsi ex fuga deberet ipse pœnitens occidi; cum nemo teneatur exponere periculo propriam vitam, ut salvet alienam. Sed neque huic sententiæ subscribo; Imo puto, non solum esse cavendam suspicionem probabilem peccati in confessione auditi, ut docent Scot., & Medin. apud Lug. n. 106., sed etiam cavendam esse omnino suspicionem, etiãsi non sit probabilis, ut docent Tabien., & Lug. Ratio est, quia sicut possunt Carthusiani obligare se ad abstinendum a carnibus; etiam cum evidenti discrimine vitæ; & sicuti in nullo casu permittitur fornicatio, pollutio, &c.; ita pariter cum periculo vitæ possumus in reverentiam Sacramenti obligari, & de facto a Christo Domino obligamur ad abstinendum ab iis omnibus, quæ odiosam reddunt confessionem. Addit Lug. num. 116., quod si quis audiendo confessionem Sortis exponat se periculo peccandi, debet potius confessionem Sortis audire, & sperare, quod non sit lapsurus in peccatum, quam nolle confessionem audire, quando sic illi exprobraret peccata præterita in confessione audita: Sicuti qui non potest periculum peccandi evadere, nisi mentiendo, debet abstinere a mendacio, & sperare, quod in eo periculo non sit lapsurus.

V. Ad majorem doctrinæ claritatem adnotandum cum Tambur. lib. 5. cap. 6., triplicis generis esse actiones pœnitenti ingratas, quas Confessarius ex vi notitiæ habitæ in confessione posset exercere.

Primo, aliqua versantur circa personam ipsam pœnitentis, & spectant ad justitiam commutativam; ut negare illi debita, illum punire, parare illi insidias, ut in delicto audito in confessione deprehendatur, tollere illi jus acquisitum, &c.

Secundo, aliæ actiones versantur pa-

riter circa personam pœnitentis, sed spectant ad justitiam distributivam, vel ad misericordiam, aut aliam virtutem; ut negare illi suffragium, aut eleemosynam, aut Sacramenta, quæ aliter non esset negaturus, tollere illi officium amovibile, expellere e domo famulum, qui confessus est sua furta, aut ostendere illi vultum severiorem, minusque grate cum eodem loqui, non colloqui cum excommunicato vitando, &c.

Tertio demum, aliæ actiones non exercentur circa personam pœnitentis immediate, sed contra illam pariter recurrunt; ut custodire res vigilantius, claudere fores, aut arcas alia clavi, ne iterum furtum patiaris, aut ne domo egrediatur subditus, nolle egredi domo ad Sacrum faciendum, quia in confessione audisti paratas tibi insidias, & alia hujusmodi, quibus pœnitens impeditur, ne iterum peccet absque ullo extrinseco suo incommodo. His explicatis

Certum est, primi generis actiones nunquam licere, in quo omnes Doctores conveniunt; Addentes, quod si judicium aliquod sit institutum contra Reum, & inveniatur, notitiam aliquam, etsi levissimam, ortum habuisse a confessione, tunc omnes actus sint nulli, & irritandi.

Circa actiones secundi, & tertii generis, licere docent ad triginta quinque Auctores apud Th. Sanch. lib. 3. de Matrim. disp. 16. num. 4., inter quos D. Th., Scot., Sot., Suar., & alii; quia nimirum in iis casibus supponitur, quod solus pœnitens advertat, ea fieri a Confessario propter peccata in confessione audita; non est autem revelare confessionem, nec aperire secretum, quando nulli alteri communicatur: Ex alia parte pœnitens non habet jus absolutum ad eas actiones; unde non fit illi injuria, nec frangitur sigillum, si eæ negentur.

Vc-

Verum ipse Sanch. putat, actiones secundi, & tertii generis nullatenus licere, ne sic in odium fidelium incidat confessio; Sicut enim non licet colloqui cum pœnitente de peccatis in confessione auditis; ita nec licet eas actiones exercere, quibus pœnitens confundatur; unde confessarius eodem modo debet se gerere cum pœnitente, ac si nihil ab eo audisset, nullam actionem illi ingrati exercendo.

Demum Tambur. ex Con. disp. 9. dub. 4., & Pal. punct. 19. §. 3. distinguunt inter actiones secundi, & tertii generis; ac putant, actiones secundi generis non licere actiones vero tertii generis licere, quia illæ redderent confessionem odiosam, non istæ; Et pœnitens rationabiliter est invitus circa illas, non circa istas.

VI. Equidem censeo, actiones secundi generis non licere; quia vim habent punitionis, aut reprehensionis; unde retardaretur a confessione pœnitens, si illæ licerent: Actiones etiam tertii generis nec licere dicendum est, quando aliquo modo ex iis pœnitens gravaretur, vel veluti indirecte reprehenderetur; si enim vigilantior esset Superior, verbi gratia, circa observantiam regularum, quando ex confessione noscit, aliquam illarum occulte violari, certe gravaretur subditus. Et quamvis hoc ferat majus bonum subditi; At non proinde licet, ut constat ex ea propositione damnata ab Innoc. XI., quam fuse in Trucina exposuimus in Append. §. 7. quæ aperte habet: *Scientia ex confessione acquisita uti licet, modo fiat sine directa, aut indirecta revelatione, & gravamine pœnitentis, nisi aliud multo majus ex non usu sequatur, in cuius comparatione prius merito contemnatur.* Quare si Sortes confiteatur propositum occidendi aliquem, non potest Confessarius efficere, ne se-

quatur homicidium, quod Sortes in carcere includatur propter debitum pecuniarium, verbi gratia, aut ex alio capite; quia quamvis multo majus sit gravamen Sortis, quod committat homicidium, & pœnam ejus subeat, quam sit gravamen, quod haberet ex carcere propter æs alienum; At hoc prohibetur ab Innoc. XI., uti scilicet scientia habita in confessione, cum gravamine pœnitentis, etiamsi talis usus deserviat ad vitandum majus ejus gravamen.

Quare bene docet Pisan. in Clypeo Gedeonis, quod aliquando actiones tertii generis inferant gravamen, aliquando levamen pœnitenti; proinde illæ non licent, istæ licent: Verbi gratia, si ex confessione sciam, Sortem habere Bertam concubinam, & alio prætextu efficiam sine ulla indirecta revelatione confessionis, ut careat opportunitate adeundi Bertam, hic usus est in levamen, non in gravamen pœnitentis, quia nullum honestum solatium potest habere ex consortio cum Berta: Quod si efficiam, ut Sortes non solum careat opportunitate adeundi Bertam, sed etiam egrediendi domo, ut solebat, ad honestam recreationem captandam, & eatenus ne possit Bertam adire, certe subiret aliquod gravamen Sortes, quamvis ad præcavendum peccatum cum Berta, quod est gravamen majus; & proinde nullo pacto licet.

VII. Queritur nunc primo; An Confessarius, cui pœnitens minatus est mortem, nisi ipsum absolvat, si iterum vocetur ad audiendam confessionem, possit renuere sine fractione sigilli?

Respondeo cum Perez sect. 13. posse; quia minæ illæ non fuerunt materia confessionis, sed peccatum ibi commissum; Unde sicut posset fugere Confessarius, quando pœnitens vult illum occidere; ita quando ti-

met.

met, ne iterum mortem sibi minetur, potest illum nolle audire.

Hinc inferitur cum Lug. num. 116., quod possit pariter Confessarius vocatus ad audiendam confessionem illius, a quo scandalum est passus, salvo sigillo non ire; quia vel scandalum oritur a malitia pœnitentis, vel a fragilitate ipsius Confessarii; Si primum, jam tale scandalum, seu provocatio ad malum non esset materia confessionis, sed peccatum patratum in confessione; si secundum, jam nullum peccatum pœnitentis revelatur.

VIII. Quæritur secundo; An Confessarius, qui erravit in absolutione, vel absolvendo verbi gratia ab excommunicatione, a qua non poterat, vel non injungendo restitutionem, ad quam pœnitens tenebatur, &c., possit petita a pœnitente, & non obtenta facultate loquendi de auditis in confessione, adhuc profequi, & illud advertere?

Respondeo, Suar. disp. 33. sect. 5. cum Filliuc. cap. 11. quæst. 5. affirmare: Sed communis sententia negat apud Dian. part. 5. tract. 11. resol. 18., & part. 1. tract. 1. Miscellan. resol. 12. & apud Perez sect. 14. Ratio nonnullorum est, quia in tali casu Confessarius non loqueretur extra confessionem, sed perficeret, & suppleret eam, quæ inchoata, & imperfecta remanserat. Hæc tamen ratio communiter rejicitur, quia sic posset Confessarius per totam vitam objur-

gare, & monere pœnitentem de peccatis in confessione auditis, si non reprehendit tunc satis pro merito delictorum; quod tamen nemo dixerit. Adde, quod si non loqueretur in tali casu Confessarius extra confessionem, nulla esset ratio, quare deberet prius veniam loquendi petere a pœnitente: Quare cum iudicium vere sit finitum post absolutionem, dicendum, quod nullo pacto possit Confessarius de auditis in confessione loqui cum pœnitente, facultate ab ipso non obtenta; Nisi forte, ut alias diximus, immediate post absolutionem esset aliquid addendum; (quia tunc censetur moraliter perseverare idem iudicium) Vel in sequentibus confessionibus recurreret sermo de auditis in confessione; tunc enim juxta praxim Confessariorum timoratorum, & opinionem plurium Doctorum, etiam licet de auditis in prima confessione iterum loqui.

Quando autem teneatur Confessarius facultatem a pœnitente petere loquendi de auditis in confessione, ad corrigendum errorem aliquem in ea commissum, sive spectantem ad valorem Sacramenti, sive spectantem ad damnum tertii, sive ad aliud quodcumque, puta si non explicavit pœnitens numerum, aut speciem peccati, aut si non fuit monitus ad relinquendam occasionem peccati, sive quid simile, abunde discussimus quæst. 8. art. 5. num. 10., sive error irrepleverit bona, sive mala fide.